

Τεύχος 6 - 2011

Εκδότης:

Safer Internet Hellas,
Επικεφαλής Δράσης
Ενημέρωσης Saferinternet.gr,
Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς
Διαδικτύου

Email: info@saferinternet.gr

Επικοινωνία:

Δρ. Βερόνικα Σαμαρά
Τηλ. 210 6212365
Email: vsamara@sihellas.org

Περιεχόμενα

Οδηγός ασφάλειας Facebook	2
Η εκπαίδευση των ανηλίκων είναι ευθύνη και των εκπαιδευτικών και των γονέων	3
Συνεργασία κορυφαίων εταιριών τεχνολογίας για την ασφάλεια του Διαδικτύου	4
Εύα Μυλωνά: η συμμετοχή μου στο Safer Internet Forum	6
10 μύθοι για την ασφάλεια	7
Νέα	9

safeLine

www.safeline.gr

Καταγγίλετε
παράνομο περιεχόμενο
στο Διαδίκτυο

Γραμμή Βοήθειας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΤΗΡΙΞΟ
ΜΟΝΑΔΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ (Μ.Ε.Υ.)
Τηλέφωνο κλήσης: 800 11 800 15

800 11 800 15

Εάν το Διαδίκτυο
δυσκολεύει τη ζωή του παιδιού σας
ζητήστε βοήθεια

Editorial

Αγαπητοί φίλοι,

Καλώς ήλθατε στο έκτο και τελευταίο τεύχος του e-newsletter μας για το 2011. Στο παρόν τεύχος σας παρουσιάζουμε το νέο μας αναλυτικό οδηγό ασφάλειας στον ιστοχώρο κοινωνικής δικτύωσης Facebook. Σας ενημερώνουμε για σημαντικά αποτελέσματα σχετικά με την εκπαίδευση των ανηλίκων από τη διαδικτυακή έρευνα που πραγματοποίησε η Δράση Ενημέρωσης Saferinternet.gr με αποδέκτες εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, καθώς και για το νέο συνασπισμό κορυφαίων εταιριών τεχνολογίας με στόχο ένα καλύτερο και ασφαλέστερο διαδίκτυο για τα παιδιά. Επίσης, μέσα από το έργο EUKidsOnline ρίχνουμε φως σε 10 μύθους σχετικά με την ασφάλεια των ανηλίκων χρηστών.

Όπως πάντα, σας παραθέτουμε μικρά νέα και ειδήσεις από το έργο Safer internet ή από τον κόσμο της τεχνολογίας.

Τέλος, σας υπενθυμίζουμε ότι για το 2012 η **Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου θα εορταστεί στις 7 Φεβρουαρίου**. Στον [ιστοχώρο](#) μας βρίσκετε πληροφορίες σχετικά με τη συμμετοχή σας ως «Πρεσβευτές» μας για την ημέρα αυτή.

Σας ευχόμαστε Χαρούμενα Χριστούγεννα και Καλή Χρονιά!

Καλά Χριστούγεννα
και Ευτυχισμένος ο
Καινούριος Χρόνος

ins@fe
www.saferinternetday.org

Εγγραφή / διαγραφή

Εάν θέλετε να λαμβάνετε το newsletter μας, στείλτε μας ένα ηλεκτρονικό μήνυμα στην διεύθυνση info@sihellas.org με θέμα «subscribe SI Newsletter».

Εάν θέλετε να διαγραφείτε από την λίστα αποδεκτών, τότε στείλτε μας ένα ηλεκτρονικό μήνυμα στην διεύθυνση info@sihellas.org με τον τίτλο «unsubscribe SI Newsletter».

■ Προστασία της ιδιωτικής μας σφαίρας στον ιστοχώρο κοινωνικής δικτύωσης Facebook

Απαντώντας στη μεγάλη ανάγκη των χρηστών του Facebook να γνωρίσουν τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να χρησιμοποιούν τον ιστοχώρο με υπευθυνότητα και ασφάλεια, αποφεύγοντας τους πιθανούς κινδύνους, η δράση *Saferinternet.gr* δημιούργησε αναλυτικό 48-σέλιδο οδηγό, ενημερώνοντας για τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να ελέγχουμε και να ρυθμίζουμε την πρόσβαση στα δεδομένα μας μέσα από τις οθόνες του Facebook. Ο οδηγός αφορά στη νέα μορφή του προφίλ – το χρονολόγιο – που σύντομα θα έχουν όλοι οι λογαριασμοί του Facebook, καθώς και στις νέες ρυθμίσεις του λογαριασμού και του απορρήτου μας. Δίδονται απλές οδηγίες χρησιμοποιώντας τις οθόνες του ιστοχώρου, αναδεικνύοντας με αυτό τον τρόπο τις ρυθμίσεις και τις δυνατότητες ασφαλούς χρήσης. Ειδικότερα, ο οδηγός ενημερώνει για τα εξής σημαντικά θέματα:

- Η κατανόηση της πολιτικής απορρήτου και των όρων χρήσης (privacy και terms) ως το πρώτο και πολύ σημαντικό βήμα κατά την εγγραφή μας.
- Η σημασία της δημοσίευσης προσωπικών στοιχείων με σύνεση κατά την εγγραφή μας στο Facebook.
- Πώς μπορούμε να ρυθμίσουμε και να ασφαλίσουμε το λογαριασμό μας από ενέργειες παραβίασης ή υποκλοπής.
- Το χρονολόγιο και ο τοίχος μας: πώς μπορούμε να περιορίζουμε την πρόσβαση στα προσωπικά μας στοιχεία και να ελέγχουμε πώς εμφανίζεται το χρονολόγιό μας προς άλλους χρήστες του Facebook, πώς μπορούμε να κρατάμε τον έλεγχο των κοινοποιήσεών μας, και πόσο σημαντικό είναι να γνωρίζουμε τις ρυθμίσεις απορρήτου.
- Οι φίλοι μας στο Facebook – φίλοι ή ... γνωστοί «άγνωστοι»; Πώς δημιουργούμε επιμέρους λίστες με συγκεκριμένες επαφές, πώς προστατεύουμε τους φίλους μας από τα ανεπιθύμητα βλέμματα, πώς αφαιρούμε άτομα που δε θέλουμε να βρίσκονται πια στη λίστα των φίλων μας, πώς μπορούμε (και πρέπει να) μπλοκάρουμε προβληματικές επαφές. Επιπλέον, επισημαίνεται η λειτουργία ανάδειξης των κοινών δεδομένων μεταξύ δύο χρηστών ως άλλο ένα σημείο προστασίας της ιδιωτικότητας που πρέπει να προσεχτεί.
- Αναζήτηση - ποιον μπορούμε να βρούμε και ποιος μπορεί να μας βρει: πώς αναζητούμε «φίλους», πώς ρυθμίζουμε ποιος θα μπορεί να μας βρει μέσα από το Facebook, πώς αποφασίζουμε εάν το χρονολόγιό μας θα μπορεί να βρεθεί μέσω δημόσιων μηχανών αναζήτησης.
- Προστατεύουμε τις φωτογραφίες μας από ανεπιθύμητα βλέμματα: ενημερωνόμαστε για τη σημασία της προστασίας φωτογραφιών και βίντεο, σεβόμενοι το δικαίωμα κάθε ατόμου επάνω στις δικές του δημοσιεύσεις και φωτογραφίες.
- Εφαρμογές: πώς μπορούμε να εγκαταστήσουμε / απεγκαταστήσουμε μια εφαρμογή, πώς μπορούμε να αναφέρουμε μια εφαρμογή, πώς περιορίζουμε τη λίστα των ατόμων που θα μαθαίνουν τι κάνουμε στις εφαρμογές. Επίσης, αναδεικνύεται η σημασία της γνώσης των τρόπων που οι εφαρμογές μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση σε δεδομένα μας μέσω των φίλων μας, καθώς και τι πρέπει να προσέχουμε όταν χρησιμοποιούμε τη λειτουργία «Μου αρέσει!».
- Πώς μπορούμε να απενεργοποιήσουμε ή να διαγράψουμε το λογαριασμό μας.
- Πώς μπορούμε να αποκλείσουμε ενοχλητικές επαφές & εφαρμογές, να ανακτήσουμε τον έλεγχο του λογαριασμού μας και να αναφέρουμε ανάρμοστη δραστηριότητα στο Facebook.
- Ο δεκάλογος της ασφαλούς χρήσης ιστοχώρων κοινωνικής δικτύωσης.

Ο οδηγός δημιουργήθηκε σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή έδρα του Facebook στην Ιρλανδία. Είναι προσβάσιμος σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστοχώρο του Saferinternet.gr (θεματική: Υλικό).

Η εκπαίδευση των ανηλίκων γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας είναι ευθύνη και των γονέων και των εκπαιδευτικών και πρέπει να ξεκινά σε μικρή ηλικία

Η συντριπτική πλειοψηφία των εκπαιδευτικών (99%) συμφωνεί πως η εκπαίδευση των ανηλίκων χρηστών γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας είναι ευθύνη και των γονέων και των εκπαιδευτικών. Αυτό ανέδειξε κλειστή έρευνα μέσω διαδικτυακού ερωτηματολογίου που πραγματοποίησε η Δράση Ενημέρωσης *Saferinternet.gr* του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου την περίοδο 10/5/2011 έως 25/9/2011 με αποδέκτες τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης. Στην έρευνα ανταποκρίθηκαν 2.319 εκπαιδευτικοί από όλη την Ελλάδα.

Τα κυριότερα αποτελέσματα της έρευνας είναι τα εξής:

- 9 στους 10 εκπαιδευτικούς πιστεύουν πως όλοι οι εκπαιδευτικοί – και όχι μόνο οι καθηγητές πληροφορικής – μπορούν να διδάξουν (σε όποιο βαθμό και ανάλογα με το μάθημά τους) την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση του Διαδικτύου.
- 7 στους 10 εκπαιδευτικούς θεωρούν ότι η εκπαίδευση γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση του Διαδικτύου πρέπει να ξεκινά στο δημοτικό, ενώ 1 στους 4 εκπαιδευτικούς (25%) θεωρεί ότι η εκπαίδευση πρέπει να ξεκινά στο νηπιαγωγείο (!) Μόνο ένα 5% θεωρεί ότι η εκπαίδευση αυτή πρέπει να ξεκινά στο γυμνάσιο. Κατά την πλειοψηφία των εκπαιδευτικών (83%), η εκπαίδευση αυτή πρέπει να γίνεται χωρίς βαθμολογία.

Τα παραπάνω αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτικά σε σχέση με αντίστοιχη έρευνα της δράσης *Saferinternet.gr* το έτος 2009, αναφορικά με τον υπερδιπλασιασμό του ποσοστού των εκπαιδευτικών που θεωρούν το νηπιαγωγείο ως την κατάλληλη βαθμίδα έναρξης μιας τέτοιας εκπαίδευσης (αποτελέσματα της έρευνας 2009: *Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση κρίνεται ως η πιο κατάλληλη βαθμίδα για να ξεκινήσει η εκπαίδευση στο Διαδίκτυο από το 70% των εκπαιδευτικών. Ένα ποσοστό 19% επιλέγει το Γυμνάσιο και ένα σημαντικό ποσοστό της τάξης του 11% θεωρεί ότι η εκπαίδευση στην ασφαλή χρήση του Διαδικτύου πρέπει να ξεκινά από το Νηπιαγωγείο*).

- Μόνο 3 στους 10 εκπαιδευτικούς θεωρούν ότι η ασφαλή και υπεύθυνη χρήση του Διαδικτύου και γενικώς των online τεχνολογιών διδάσκεται επαρκώς στο σχολείο τους.
- Ενώ 1 στα 2 σχολεία θέτει σε ψηλή προτεραιότητα την ασφαλή και υπεύθυνη χρήση του Διαδικτύου, στην ερώτηση με δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων ποια είναι τα 3 πιο σημαντικά εμπόδια που εμποδίζουν τους εκπαιδευτικούς να ενσωματώσουν την ασφαλή χρήση της τεχνολογίας στο σχολείο τους, 33% των εκπαιδευτικών επέλεξαν την απάντηση «το σχολείο μας δεν έχει την απαραίτητη υλικο-τεχνική υποδομή», 31% «δεν έχω επαρκές εκπαιδευτικό υλικό» και 30% «Δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο», ενώ 28% των εκπαιδευτικών απάντησαν «δε μου μένει χρόνος να διδάξω τέτοια ζητήματα». Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα είναι η απάντηση ενός 10% των εκπαιδευτικών: «δεν έχω υποστήριξη από τους γονείς των μαθητών μου».
- Στην ερώτηση με δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, ποια θέματα πρέπει να περιλαμβάνονται σε αυτή την εκπαίδευση, στις πρώτες 3 θέσεις βρίσκουμε τις βασικές αρχές υπεύθυνης και ασφαλούς χρήσης του διαδικτύου (82%), την προστασία της προσωπικής ζωής (81%) και τα ζητήματα υπερβολικής ενασχόλησης / εξάρτησης (71%). Περαιτέρω, τα ζητήματα της αξιοπιστίας του διαδικτυακού περιεχομένου, της δημιουργίας περιεχομένου στο διαδίκτυο, της σωστής διαχείρισης της επικοινωνίας, της ηθικής στο διαδίκτυο (συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ψηφιακού εκφοβισμού / παρενόχλησης), της αξιοποίησης της θετικής πλευράς του διαδικτύου και των δικαιωμάτων & υποχρεώσεων μας (συμπεριλαμβανομένων θεμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας / παράνομης αντιγραφής λογισμικού, ταινιών ή μουσικής) επιλέχθηκαν τουλάχιστον από τους μισούς εκπαιδευτικούς.

- Στην ερώτηση με δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος εκπαίδευσης / αφύπνισης των μαθητών γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας, στις 3 πρώτες θέσεις βρίσκουμε τη συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων με τη βοήθεια διασκεδαστικού υλικού - π.χ. προβολή βίντεο ή χρήση κουίζ / παιχνιδιών (65%), την ενημέρωση που βασίζεται σε πραγματικά περιστατικά (63%) και τη χρήση κατάλληλου online και έντυπου εκπαιδευτικού υλικού, όπως π.χ. το εγχειρίδιο «*Μαθαίνω να σερφάρω δημιουργικά και με ασφάλεια*» της δράσης ενημέρωσης Saferinternet.gr (55%).

4 στους 10 εκπαιδευτικούς επιλέγουν περαιτέρω την παρακίνηση των μαθητών να δημιουργήσουν το δικό τους υλικό και να λάβουν μέρος σε εκδηλώσεις όπως η «*Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου*», 3 στους 10 εκπαιδευτικούς πιστεύουν ότι η συζήτηση που βασίζεται σε προφίλ των ίδιων των μαθητών (π.χ. Facebook) μπορεί να συμβάλλει στην εκπαίδευση και αφύπνιση των μαθητών και 2 στους 10 εκπαιδευτικούς θεωρούν ότι η ενημέρωση μαθητών από μεγαλύτερους σε ηλικία μαθητές μπορεί να υποστηρίξει μια τέτοια εκπαίδευση.

Σε σχέση με τις δεξιότητες των εκπαιδευτικών, τα αποτελέσματα είναι τα εξής:

- 8 στους 10 εκπαιδευτικούς που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο – σε κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης – δηλώνουν πως χρησιμοποιούν τον υπολογιστή και το Διαδίκτυο μέσα στην τάξη.
- 6 στους 10 εκπαιδευτικούς δηλώνουν υψηλό επίπεδο γνώσεων γύρω από τη χρήση του Διαδικτύου και γενικώς των online τεχνολογιών.
- 6 στους 10 εκπαιδευτικούς έχουν δικό τους προφίλ ή δική τους σελίδα στο Facebook, και 3 στους 10 εκπαιδευτικούς έχουν δικό τους blog.
- 4 στους 10 εκπαιδευτικούς αισθάνονται πολύ βέβαιοι στο να ανταποκριθούν σε ζητήματα που αφορούν στην ασφαλή και υπεύθυνη χρήση των online τεχνολογιών στο σχολείο τους, προς τους μαθητές και τους γονείς αυτών. Περαιτέρω 3 στους 10 εκπαιδευτικούς αισθάνονται αρκετά βέβαιοι.

Σημείωση: Στην ιστοσελίδα 'www.saferinternet.gr → Press' μπορείτε να βρείτε τους αναλυτικές πίνακες των αποτελεσμάτων

Κορυφαίες εταιρίες τεχνολογίας και μέσων επικοινωνίας συνεργάζονται στη βελτίωση του διαδικτύου για τα παιδιά μας

28 κορυφαίες εταιρείες συγκεντρώθηκαν στις Βρυξέλλες την 1^η Δεκεμβρίου 2011 για να σχηματίσουν έναν νέο συνασπισμό αποβλέποντας σε ένα καλύτερο και ασφαλέστερο διαδίκτυο για τα παιδιά. Με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στα ιδρυτικά μέλη του συνασπισμού περιλαμβάνονται οι εταιρείες Apple, BSkyB, BT, Dailymotion, Deutsche Telekom, Facebook, France Telecom-Orange, Google, Hyves, KPN, Liberty Global, LG Electronics, Mediaset, Microsoft, Netlog, Nintendo, Nokia, Opera Software, Research in Motion, RTL Group, Samsung, Sulake, Telefonica, TeliaSonera, Telenor Group, Tuenti, Vivendi, Vodafone. Στις δράσεις προτεραιότητας συγκαταλέγονται η διευκόλυνση της καταγγελίας βλαβερού περιεχομένου, η εξασφάλιση ηλικιακά κατάλληλων ρυθμίσεων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και η διεύρυνση των δυνατοτήτων γονικού ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες μιας γενιάς που συνδέεται διαδικτυακά σε ολοένα μικρότερη ηλικία.

Η Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κα Neelie Kroes δήλωσε: «*Με το νέο αυτό συνασπισμό αναμένεται ότι παιδιά και γονείς θα διαθέτουν διαφανή και συνεκτικά εργαλεία προστασίας για καλύτερη αξιοποίηση του διαδικτυακού κόσμου. Τα ιδρυτικά μέλη του συνασπισμού είναι ήδη πρωτοπόρα στη διαδικτυακή ασφάλεια των παιδιών. Χάρη στη συνεργασία θα χαράξουμε πορεία για ολόκληρο τον κλάδο και θα αποκτήσουμε στερεή βάση για πλήρη αξιοποίηση του διαδικτύου από τα παιδιά.*»

Τα ιδρυτικά μέλη του συνασπισμού συμφώνησαν σε κοινή δήλωση σχετικά με το σκοπό για την ανάληψη δράσης σε πέντε πεδία:

- **Απλά και αποτελεσματικά εργαλεία επισήμανσης/καταγγελίας:** ευδιάκριτα και αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά σε όλες τις συσκευές για δυνατότητα αποτελεσματικής επισήμανσης/καταγγελίας και αντίδραση σε περιπτώσεις περιεχομένου και επαφών που φαίνονται βλαβερές για παιδιά.
- **Ρυθμίσεις ιδιωτικότητας κατάλληλες για την ηλικία:** ρυθμίσεις που συνεκτιμούν τις ανάγκες των διάφορων ηλικιακών ομάδων (οι ρυθμίσεις αυτές καθορίζουν το εύρος πρόσβασης στις πληροφορίες του χρήστη· εάν, π.χ., τα στοιχεία επικοινωνίας ή φωτογραφίες διατίθενται μόνο στις στενές επαφές ή στο ευρύ κοινό).
- **Ευρύτερη χρήση ταξινόμησης περιεχομένου:** ανάπτυξη μιας γενικότερα ισχύουσας προσέγγισης ως προς την ηλικιακή κατάταξη, που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί διατομεακά και να προσφέρει στους γονείς σαφείς ηλικιακές κατηγορίες.
- **Ευρύτερη διάθεση και χρήση του γονικού ελέγχου :** δραστήρια προώθηση εύχρηστων εργαλείων για την επίτευξη της ευρύτερης δυνατής αφομοίωσής τους.
- **Αποτελεσματική αφαίρεση υλικού κακοποίησης παιδιών:** βελτίωση της συνεργασίας με φορείς επιβολής του νόμου και με γραμμές βοήθειας, μέτρα πρόληψης για την αφαίρεση από το διαδίκτυο υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών.

Ο συνασπισμός είναι μια συνεργατική εθελοντική πρωτοβουλία. Η Επιτροπή αναμένει ότι οι λύσεις που θα εκπονήσουν τα ιδρυτικά μέλη θα υιοθετηθούν από συνεχώς μεγαλύτερο αριθμό εταιρειών, ενώ είναι ευπρόσδεκτα και νέα μέλη.

Ιστορικό:

Η ασφάλεια των παιδιών στο διαδίκτυο συγκαταλέγεται στις βασικές δεσμεύσεις του Ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη. Κατά μέσο όρο, τα παιδιά στην Ευρώπη αρχίζουν πλέον να συνδέονται διαδικτυακά σε ηλικία 7 ετών. Ποσοστό 38% των 9 έως 12χρονων με επιγραμμική σύνδεση δηλώνουν ότι διαθέτουν προφίλ κοινωνικής δικτύωσης, παρότι υπάρχουν περιορισμοί ηλικίας. Περισσότερο από το 30% των παιδιών συνδέονται στο διαδίκτυο από κινητή συσκευή, ενώ το 26% χρησιμοποιεί κονσόλες παιχνιδιών.

Ο συνασπισμός σχηματίστηκε έπειτα από πρόσκληση της Αντιπροέδρου κας Kroes προς τον τομέα των ΤΠΕ για κλιμάκωση των ενεργειών του, σε απάντηση των προκλήσεων που προκύπτουν από τον τωρινό τρόπο σύνδεσης των νεαρών Ευρωπαίων.

Στα ιδρυτικά μέλη περιλαμβάνονται κατασκευαστές χειροσυσκευών, πάροχοι λειτουργικών συστημάτων, πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου, ραδιοτηλεοπτικοί φορείς, κοινωνικά δίκτυα και επιχειρήσεις κινητής τηλεφωνίας. Νέα μέλη είναι ευπρόσδεκτα.

Για καθένα από τα παραπάνω πέντε πεδία δράσης της δήλωσης σχετικά με το σκοπό υπάρχουν καταληκτικές προθεσμίες και δείκτες επιδόσεων. Επιπλέον, τα μέλη του συνασπισμού ανέλαβαν δέσμευση συνεργασίας με την Επιτροπή και με τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως τις ΜΚΟ για την μέριμνα για ανηλικούς και για τους καταναλωτές. Στις αρχές της εβδομάδας, η Επιτροπή συγκάλυψε μια ομάδα από Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων όλων των ΜΚΟ από τα Κέντρα Ασφαλούς Διαδικτύου που δρουν στο πρόγραμμα πλαίσιο Saferinternet (από την Ελλάδα προσκλήθηκε η Safer Internet Hellas που υλοποιεί τη δράση *Saferinternet.gr*), με σκοπό τη διαμόρφωση ενός σαφούς βήματος για λογοδοσία και αναφορές. Το καλοκαίρι του 2012, ο συνασπισμός θα προχωρήσει σε ανασκόπηση των εργασιών του και έως τότε θα έχει καθορίσει το είδος της επακόλουθης ανασκόπησης.

Η εν λόγω πρωτοβουλία στηρίζεται σε υφιστάμενες τομεακές συμφωνίες, όπως οι [αρχές για ασφαλέστερη κοινωνική δικτύωση](#), το [Ευρωπαϊκό πλαίσιο για ασφαλέστερη χρήση κινητής τηλεφωνίας](#) και οι πανευρωπαϊκές πληροφορίες για παιχνίδια ([PEGI](#)).

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

Ασφαλέστερη χρήση του διαδικτύου:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/self_reg/index_en.htm

Ο ιστότοπος του Ψηφιακού θεματολογίου: <http://ec.europa.eu/digital-agenda>

Ο ιστότοπος της κας Neelie Kroes: http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/kroes/

■ Σκέψεις της πανελίστας μας Εύας Μυλωνά για τη συμμετοχή της στο Safer Internet Forum

Η 17χρονη Εύα Μυλωνά αντιπροσώπευσε φέτος τον Ελληνικό Πάνελ Νέων του Saferinternet στο 3ο Πανευρωπαϊκό Πάνελ Νέων και στο ετήσιο Safer Internet Forum, τον Οκτώβριο που μας πέρασε στο Λουξεμβούργο. Ζητήσαμε από την Εύα να μοιραστεί μαζί μας τις εντυπώσεις της:

«Η συμμετοχή μου στο πάνελ νέων του Saferinternet ήταν η καταλληλότερη ενέργεια τη σωστότερη στιγμή. Πλησιάζοντας τα δεκαοχτώ, συνειδητοποίησα ότι το Διαδίκτυο έχει γίνει πλέον καθημερινή συνήθεια. Εκτός όμως από αυτό, ένιωθα όλο και περισσότερο εκτεθειμένη σε κινδύνους, όπως η υποκλοπή προσωπικών στοιχείων (π.χ. κωδικοί) ή η εκμετάλλευση άλλων στοιχείων που εγώ είχα αναρτήσει - πράγμα που μου συνέβη αρκετές φορές. Το "European Youth Panel" που συγκροτήθηκε στο Λουξεμβούργο μου έδωσε τις απαντήσεις, την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση για όλα τα θέματα που με προβλημάτιζαν γύρω από το Διαδίκτυο, όπως και για άλλα που ούτε είχα φανταστεί.

Συζητήσεις για τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά μας online, το hacking, το sexting, το μέλλον του Διαδικτύου κ.α. μου προσέδωσαν γνώσεις που πραγματικά με αφορούν και με αγγίζουν. Το να ανταλλάσσει μάλιστα κανείς ιδέες με συνομηλικούς του από άλλες χώρες για κάτι που κατέχει τόσο σπουδαία θέση στη ζωή όλων, κάνει τη διαδικασία αποδοτικότερη. Τα συμπεράσματα που ακολούθησαν, με την καθοδήγηση πάντα των άκρως φιλικών ειδικών μας, μου έδωσαν όλα τα απαραίτητα εφόδια για να επιβιώσω στον κόσμο του διαδικτύου. Ήδη αισθάνομαι πολύ περισσότερο σίγουρη για το πώς πρέπει να το χρησιμοποιώ έτσι ώστε να μαθαίνω, να διασκεδάζω, να επικοινωνώ και ταυτόχρονα να έχω την ασφάλεια μου εξασφαλισμένη. Επίσης, νιώθω έτοιμη να μεταδώσω και στους γύρω μου ότι αποκόμισα από τη συμμετοχή μου αυτή.

Το πάνελ όμως, εκτός από τη θεωρία, πέρασε και στην πράξη. Ως ομάδα είχαμε την τιμή να προτείνουμε λύσεις σε πρόσωπα που δύνανται να τις φέρουν εις πέρας. Ακούσαμε ότι με τόση ευγένεια και προθυμία είχαν να μοιραστούν μαζί μας, καθώς και την καθοδήγησή τους. Με τη σειρά μας, ως άμεσα ενδιαφερόμενοι και επηρεαζόμενοι από το διαδικτυακό γίγνεσθαι, ρωτήσαμε, προτείναμε, διεκδικήσαμε προστασία. Παράλληλα, η ομάδα της οποίας έγινα μέλος ήταν εξαιρετική, είχε κέφι, διάθεση, συνεργασία και επίπεδο, ενώ η πολυπολιτισμικότητά της με έκανε σαφώς καλύτερη ως άνθρωπο. Άλλωστε, αν κάθε ταξίδι αποτελεί ύψιστη μορφή παιδείας, το συγκεκριμένο προσέδωσε γνώσεις μοναδικές. Φυσικά σήμερα είναι απαραίτητο να ξέρει κανείς πώς να διαχειρίζεται την online ζωή του και να συνειδητοποιεί πόσο άμεση σχέση κα επιρροή έχει στην πραγματική ζωή του. Το Διαδίκτυο μπορεί να γίνει το πιο εύχρηστο εργαλείο αν χρησιμοποιείται σωστά.

Για όλα αυτά οφείλω να ευχαριστήσω από καρδιάς όλους τους υπεύθυνους της δράσης *Saferinternet.gr* που μου έδωσαν την ευκαιρία να ζήσω την μοναδική αυτή εμπειρία.

■ Κίνδυνοι για τα παιδιά στο Διαδίκτυο – 10 μύθοι για την διαδικτυακή ασφάλεια

Μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για να δραστηριοποιήσουμε παιδιά και νέους ανθρώπους είναι να καταλάβουμε τις πράξεις, τη συμπεριφορά και τις ανησυχίες τους, όταν χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες. Ερευνητές δημοσίευσαν πρόσφατα μια λίστα με τους 10 κορυφαίους μύθους σχετικά με τη διαδικτυακή ασφάλεια των παιδιών, για να δείξουν ότι οι γνώσεις πολλών ανθρώπων σχετικά με τους διαδικτυακούς κινδύνους είναι πλέον ξεπερασμένες.

Η καθηγήτρια Sonia Livingstone, επικεφαλής του έργου EUKidsOnline που διεξήγαγε την έρευνα είπε: «Οι περισσότεροι άνθρωποι ανησυχούν για το Διαδίκτυο και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει αυτό σε μια νέα "ψηφιακή" γενιά παιδιών. Ανησυχούν όμως για τους σωστούς λόγους; Η έρευνά μας έδειξε ότι - εν γένει - όχι. Συχνά η άποψή τους σχετικά με το πώς συμπεριφέρονται στο Διαδίκτυο τα παιδιά χρειάζεται αναθεώρηση – γι' αυτό και συμπεριλάβαμε τους 10 μύθους στην αναφορά μας. Για παράδειγμα, τη στιγμή που οι γονείς ανησυχούν για "κινδύνους από αγνώστους", τα παιδιά θεωρούν την παρενόχληση στο Διαδίκτυο (cyberbullying) ως τον πιο ανησυχητικό κίνδυνο. Επιπλέον, είναι ενδιαφέρον να σημειώσουμε, ότι τα παιδιά των γονέων που ανησυχούν περισσότερο, δε διατρέχουν περισσότερο κίνδυνο από τα παιδιά των γονέων που δεν ανησυχούν καθόλου.

Επίσης, συχνά οι άνθρωποι δεν αντιλαμβάνονται ότι ο ψηφιακός κόσμος δεν παρουσιάζει μόνο κινδύνους αλλά και ευκαιρίες για τους νέους ανθρώπους, ή ότι οι κίνδυνοι δεν είναι αυτόματα κάτι κακό, εφόσον είναι πιθανό ότι μπορούν να δώσουν στα παιδιά μια ευκαιρία να μάθουν πώς να συνεργάζονται και να γίνουν πιο ελαστικά. Μόνο με την κατανόηση και την εξισορρόπηση των πραγμάτων αυτών θα γίνουμε ικανοί να δώσουμε στα παιδιά την πρακτική βοήθεια που χρειάζονται, για να επωφεληθούν στο μέγιστο βαθμό από το Διαδίκτυο και άλλες διαδραστικές δραστηριότητες.

Η εργασία που έκανε η ομάδα των ερευνητών μας προσφέρει σε κυβερνήσεις, γονείς και δασκάλους την πιο ολοκληρωμένη εικόνα για το πώς να βοηθήσουν.»

Οι 10 κορυφαίοι μύθοι, σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα παιδιά στο Διαδίκτυο, είναι:

1. Οι ψηφιακοί «ιθαγενείς» τα ξέρουν όλα

Μόνο 36% των ανηλίκων 9-16 ετών δηλώνουν πως είναι απολύτως αληθές ότι ξέρουν περισσότερα από τους γονείς τους για το Διαδίκτυο. Αυτός ο μύθος συσκοτίζει τις ανάγκες των παιδιών να αναπτύξουν ψηφιακές δεξιότητες.

2. Ο καθένας δημιουργεί το δικό του περιεχόμενο

Η έρευνα έδειξε ότι μόνο ένα στα πέντε παιδιά χρησιμοποίησε πρόσφατα έναν ιστοχώρο για κοινή χρήση αρχείων (file sharing) ή δημιούργησε ένα avatar, τα μισά δε παιδιά από τα παραπάνω έγραψαν σε ένα blog. Τα περισσότερα παιδιά χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο μόνο για να διαβάσουν περιεχόμενο.

3. Οι κάτω των 13 δεν μπορούν να χρησιμοποιούν ιστοχώρους κοινωνικής δικτύωσης

Παρότι πολλοί ιστοχώροι (συμπεριλαμβανόμενου και του Facebook) δηλώνουν ότι οι χρήστες πρέπει να είναι τουλάχιστον 13 ετών, η έρευνα δείχνει ότι αυτό το όριο ηλικίας δεν ισχύει: 38% των παιδιών 9-12 ετών έχουν προφίλ σε ιστοχώρο κοινωνικής δικτύωσης. Μερικοί υποστηρίζουν ότι το όριο ηλικίας θα πρέπει να καταργηθεί, προκειμένου να επιτρέπονται μεγαλύτερη ειλικρίνεια και μέτρα προστασίας.

4. Όλοι παρακολουθούν πορνό στο Διαδίκτυο

Ένα στα επτά παιδιά είδαν εικόνες σεξουαλικού περιεχομένου στο Διαδίκτυο τον προηγούμενο χρόνο, συνεπώς δεν παρακολουθούν όλα τα παιδιά τέτοιο περιεχόμενο. Ο μύθος δημιουργήθηκε εν μέρει από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

5. Οι εκφοβιστές (bullies) είναι οι κακοί

Η έρευνα δείχνει ότι το 60% των διαδικτυακών (και μη) εκφοβιστών έχουν οι ίδιοι δεχτεί εκφοβισμό. Οι εκφοβιστές και τα θύματα είναι συχνά οι ίδιοι άνθρωποι.

6. Οι άνθρωποι που συναντάς στο Διαδίκτυο είναι άγνωστοι

Οι περισσότερες διαδικτυακές επαφές είναι άνθρωποι που τα παιδιά γνωρίζουν αυτοπροσώπως. Παρόλα αυτά, 9% των παιδιών συνάντησαν στον πραγματικό κόσμο ανθρώπους που γνώρισαν διαδικτυακά (κατά το Saferinternet.gr αυτό αποτελεί ένα σοβαρό ποσοστό). Οι περισσότεροι δεν πήγαν μόνοι και 1% είχε μια άσχημη εμπειρία.

7. Οι κίνδυνοι στον πραγματικό κόσμο μεταφέρονται στον διαδικτυακό κόσμο

Αυτό δεν είναι απαραίτητα αληθές. Παρότι τα παιδιά που είναι ριψοκίνδυνα στον πραγματικό κόσμο είναι πιο πιθανό να εκθέσουν τον εαυτό τους σε διαδικτυακό κίνδυνο, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εκείνα που είναι χαμηλού κινδύνου στον πραγματικό κόσμο είναι προστατευμένα στο Διαδίκτυο.

8. Η εγκατάσταση του υπολογιστή στο καθιστικό θα βοηθήσει

Τα παιδιά βρίσκουν τόσο απλό το να μπουν στο Διαδίκτυο από το σπίτι ενός φίλου ή από ένα smartphone, οπότε αυτή η συμβουλή (αν δε υποστηριχθεί με επικοινωνία, κανόνες και όρια μέσα στην οικογένεια) είναι ξεπερασμένη. Οι γονείς πρέπει να ενθαρρύνονται περισσότερο να μιλήσουν με τα παιδιά τους για τις διαδικτυακές τους συνήθειες, ή να κάνουν μαζί τους μια διαδικτυακή δραστηριότητα.

9. Η διδασκαλία ψηφιακών δεξιοτήτων ελαττώνει τον κίνδυνο στο Διαδίκτυο

Στην πραγματικότητα όσο περισσότερες ψηφιακές δεξιότητες έχει ένα παιδί, τόσο πιθανότερο είναι να αντιμετωπίσει κινδύνους διευρύνοντας τις διαδικτυακές εμπειρίες του. Αυτό που μπορούν να κάνουν οι περισσότερες δεξιότητες είναι να ελαττώσουν την πιθανή βλάβη που οι κίνδυνοι μπορούν να φέρουν.

10. Τα παιδιά μπορούν να «ξεφύγουν» από το λογισμικό ασφαλείας

Στην πραγματικότητα, λιγότερο από ένα στα τρία παιδιά 11-16 ετών λένε ότι μπορούν να αλλάξουν τις ρυθμίσεις των φίλτρων. Τα περισσότερα παιδιά δηλώνουν δε ότι οι πράξεις των γονέων τους σχετικά με το φιλτράρισμα των προτιμήσεών τους στο Διαδίκτυο είναι πολύ χρήσιμες.

Πηγές: EU Kids Online Report (www.eukidsonline.net), Insafe (www.saferinternet.org)

■ Μικρά Νέα

«Ακολουθείστε» μας στο Facebook / Twitter!

Γίνετε φαν της ιστοσελίδας μας στο Facebook ή στο Twitter. Ακολουθείστε μας στη διεύθυνση <http://www.facebook.com/saferinternet.gr> ή <http://twitter.com/SaferinternetGR> αντίστοιχα (@SaferinternetGR), για να μαθαίνετε σε διαρκή βάση τα νέα μας από «πρώτο χέρι»! Ελπίζουμε να σας 'συναντήσουμε' στα νέα διαδικτυακά κανάλια πληροφόρησης!

Facebook με κενά

Ο ίδιος ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ έπεσε θύμα του δημιουργήματός του, του Facebook, όταν δημοσιεύτηκαν στο διαδίκτυο, από χάκερ, 14 φωτογραφίες από προσωπικές του στιγμές. Είχε μάλιστα προστεθεί η επισήμανση: «Είναι καιρός να διορθωθούν αυτά τα κενά ασφαλείας στο Facebook».

Το συγκεκριμένο κενό ασφαλείας αφορά σε ένα από τα εργαλεία που διαθέτει ο χρήστης του κοινωνικού δικτύου για να καταγγέλλει «ακατάλληλο» φωτογραφικό υλικό. Μέσω αυτού, όποιος χρήστης κάνει report μια φωτογραφία για πορνογραφικό υλικό μπορεί να δει τις φωτογραφίες του χρήστη που «κατήγγειλε». Επιπλέον, εταιρεία ασφαλείας ανακοίνωσε στοιχεία έρευνας, σύμφωνα με την οποία 600.000 λογαριασμοί μελών Facebook παραβιάζονται από χάκερ σε καθημερινή βάση, είτε για υποκλοπή προσωπικών δεδομένων είτε για αποστολή αμέτρητων διαφημιστικών μηνυμάτων.

Τα παραπάνω επιβεβαιώθηκαν από το ίδιο το Facebook που για το σκοπό αυτό δημιούργησε δύο νέες υπηρεσίες προστασίας το «Trusted Friends» και το «App Passwords». Με το «Trusted Friends» αποστέλλεται ένας κωδικός σε 3-5 έμπιστους φίλους που θα μπορούν να ξεμπλοκάρουν το λογαριασμό του χρήστη στην περίπτωση που έχει ξεχάσει το συνθηματικό του, ενώ με το «App Passwords» ο χρήστης μπορεί να καθορίσει ξεχωριστούς κωδικούς για να μπαίνει σε εφαρμογές τρίτων προγραμματιστών. Από την Επιτροπή εξάλλου ανακοινώθηκε, ότι αναμένεται τον Ιανουάριο 2012 να εκδοθεί Ευρωπαϊκή Οδηγία που θα απαγορεύει στο Facebook αλλά και σε άλλες αντίστοιχες ιστοσελίδες να αποθηκεύουν και να

πωλούν προσωπικά στοιχεία χρηστών σε διαφημιστές. Το Facebook διαθέτει ειδικό λογισμικό που μπορεί να συγκεντρώσει πληροφορίες για τις δραστηριότητες αλλά και τις κινήσεις των χρηστών στην ιστοσελίδα (π.χ. ρυθμίσεις ασφαλείας). Έτσι, έχει στα χέρια του στοιχεία για τις πολιτικές, θρησκευτικές και σεξουαλικές προτιμήσεις ή ακόμα τους αγαπημένους προορισμούς των χρηστών του. Το Facebook διαβεβαιώνει ότι οι πληροφορίες που διοχετεύονται στις διαφημιστικές είναι ανώνυμες, από την άλλη όμως δεν αποκαλύπτει με ποιο τρόπο συλλέγονται τα δεδομένα και πώς διοχετεύονται.

Πηγές: Καθημερινή, Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία

Σκουπίδια στο διαδίκτυο

Κατά 20 φορές αυξήθηκε στο τρίτο τρίμηνο του 2011 το ποσοστό των κακόβουλων spam e-mails, σύμφωνα με την τριμηνιαία έκθεση της Kaspersky Lab. Ενώ το προηγούμενο τρίμηνο τα κακόβουλα spam αντιστοιχούσαν στο 0,1% του συνολικού όγκου spam, το αντίστοιχο ποσοστό έφτασε το 2% την περίοδο Ιουνίου - Σεπτεμβρίου 2011. Οι spammers χρησιμοποίησαν παλιές και δοκιμασμένες μεθόδους, όπως μηνύματα phishing για προσφορές από online παιχνίδια, ψεύτικες ειδοποιήσεις από μεγάλους οργανισμούς κ.λπ., αλλά οι πολυ-επίπεδες επιθέσεις γίνονται όλο και πιο συχνές.

Για παράδειγμα, έχουν εντοπισθεί μηνύματα που καλούσαν τους αποδέκτες να συμμετάσχουν σε έρευνα, κερδίζοντας χρήματα για τη συμμετοχή τους. Οι χρήστες ακολουθούσαν το link, που τους οδηγούσε σε μια σελίδα με έρευνα ικανοποίησης πελατών και τη συμπλήρωναν. Υποβάλλοντας την έρευνα, κατευθύνονταν σε μια άλλη φόρμα που τους ζητούσε να συμπληρώσουν τα πλήρη στοιχεία της πιστωτικής τους κάρτας, ώστε να γίνει η πληρωμή που τους είχαν υποσχεθεί. Τις περισσότερες φορές οι πληροφορίες χρησιμοποιήθηκαν για να αφαιρεθούν χρήματα από τους λογαριασμούς των χρηστών.

Πηγές: Ναυτεμπορική, Ελεύθερος Τύπος